

Betydningen av krav til miljø, sosiale- og arbeidsrettslige forhold i anskaffelsesretten

Line Voldstad
Partner, Avdelingsleder
regulatorisk og FPR

Morten Gullhagen-Revling
Senioradvokat

EU-domstolen har i sak C-395/18 likestilt hensyn til miljø, sosiale- og arbeidsrettslige forhold med de grunnleggende kravene i anskaffelsesretten, altså prinsippene om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.

Saken i EU-domstolen handlet om et avvisningsspørsmål knyttet til "kan"-avvisningsregelen, tilsvarende den som finnes i anskaffelsesforskriften § 24-2 (3) c), det vil si hvor oppdragsgiver er gitt en rett til å avvise leverandører i relasjon til brudd på bestemmelser om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold.

Selv om saken for EU-domstolen gjaldt et avvisningsspørsmål, er den også interessant for krav knyttet til miljø, sosiale- og arbeidsrettslige forhold generelt, herunder for kontraktskrav og kontraktsoppfølging. Vi har tidligere i en artikkel inntatt i Lov og Rett 2018 nr. 6, s. 378 flg. fremhevet at det foreligger en rettslig plikt for oppdragsgiver til å håndheve kontraktskrav om lønns- og arbeidsvilkår. I artikkelen ble det argumentert for at manglende kontraktsoppfølging knyttet til leverandørens etterlevelse av lønns- og arbeidsvilkår vil kunne representere en ulovlig direkteanskaffelse, det vil si en ny kontrakt som skulle vært kunngjort og dermed et alvorlig brudd på anskaffelsesregelverket.

Dommen fra EU-domstolen illustrerer tyngden hensyn til miljø, sosiale- og arbeidsrettslige forhold har i anskaffelsesretten. Anvendt i relasjon til temaet i vår artikkel vil dommen være relevant i en vurdering der

leverandøren som har fått kontrakten ikke oppfyller kontraktuelle plikter knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, når øvrige tilbydere har inngitt tilbud med forutsetning om at kravene overholdes. Poenget er at manglende overholdelse av sentrale krav i kontrakten og grunnleggende krav i anskaffelsesretten, vil kunne være konkurranseevridende og i strid med prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet.

Dette viser med tydelighet viktigheten av at oppdragsgiveren har kontroll på leverandørens etterlevelse av kontraktuelle plikter, samt viktigheten av å bruke kontraktens mekanismer til å sanksjonere ved manglende etterlevelse. I ytterste konsekvens er dette noe forbigåtte leverandører i den opprinnelige konkurransen kan håndheve, noe vi også har omtalt i nevnte artikkel i Lov og Rett.

Fagområder Offentlige anskaffelser, Internasjonal handel
